

► Advies van de Commissie voor Afwijking

Aan: de directeur-generaal van de algemene directie van de FOD Binnenlandse Zaken die de brandpreventie onder haar bevoegdheid heeft

Afwijkingsaanvraag N 3993 Opslagloodsen
Kuhlmannkaai, 13 in 9000 Gent

Koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de gebouwen moeten voldoen

1. Volledigheid en ontvankelijkheid van het dossier

Gelet op de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen, in het bijzonder artikel 2, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003:

“ (...) Afwijkingen op de basispreventienormen zoals bepaald in § 1 kunnen worden toegestaan indien de desbetreffende constructie door deze afwijkingen een veiligheidsniveau behoudt dan tenminste gelijk is aan deze vereist door deze normen. (...) ”;

Gelet op het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de gebouwen moeten voldoen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 18 december 1996, 19 december 1997, 4 april 2003, 13 juni 2007, 18 september 2008, 1 maart 2009, 12 juli 2012, 7 december 2016 en 20 mei 2022;

Gelet op het koninklijk besluit van 18 juli 2008 tot vaststelling van de samenstelling en de werking van de Commissie voor Afwijking;

Gelet op het koninklijk besluit van 18 september 2008 tot bepaling van de procedure en de voorwaarden volgens welke de afwijkingen op de basispreventienormen worden toegestaan;

Gelet op het ministerieel besluit van 9 november 2011 tot delegatie betreffende aanvragen tot afwijking van het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de gebouwen moeten voldoen.

Gelet op de aanvraag om afwijking ingediend op 28 november 2024 en 10 december 2024 door de aanvrager, De heer Pieter Top, Zaakvoerder van Pieter Top Projects BVBA, betreffende punten 3, 3.3, 5.2.1, 5.3, 5.6, 6.6 en 7 van bijlage 6 bij het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de gebouwen moeten voldoen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 18 december 1996, 19 december 1997, 4 april 2003, 13 juni 2007, 18 september 2008, 1 maart 2009, 12 juli 2012, 7 december 2016 en 20 mei 2022;

stelde de aanvrager op 10 december 2024 een volledig en ontvankelijk dossier ter beschikking van de Commissie voor Afwijking.

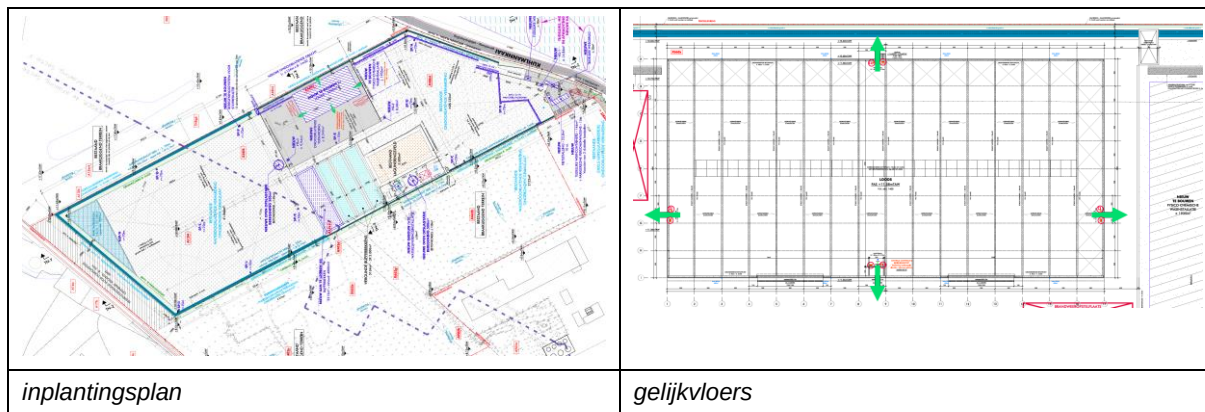
Gelet op het advies van Brandweezerzone Centrum, ontvangen op 13 januari 2025;

heeft de Commissie het dossier tijdens haar zitting van 24 maart 2025 behandeld.

Aanvraag 1 van 28 november 2024

De aanvrager heeft een aanvraag voor de bouw gedaan op 13 maart 2024.

Het gebouw moet bijgevolg voldoen aan bijlagen 1, 6 en 7 bij het koninklijk besluit van 7 juli 1994.

De nieuwe loods vergund op 17 oktober 2024 (aanvraag 1) wordt uitgebreid. Er worden eveneens 2 overkappingen voorzien. De functie blijft gelijkaardig namelijk het (tijdelijke) stockeren en/of reinigen van vervuilde grond.

De aanvrager heeft nog geen aanvraag voor de bouw gedaan.

Het gebouw moet bijgevolg voldoen aan bijlagen 1, 6 en 7 bij het koninklijk besluit van 7 juli 1994.

3. Afwijkingen – beraadslaging - advies van de commissie

1. Betreffende de afwijking van punten 3.1, 3.3, 5.2.1, 5.3, 6.6 en 7.2.1 van bijlage 6:

Punt 3.1 van bijlage 6:

“3.1 Stabiliteit bij brand van de structurele elementen

Bij de bepaling van de stabiliteit bij brand van de structurele elementen houdt men rekening met de algemene stabiliteit van het gebouw en de invloed van de structurele elementen op elkaar. Daarbij houdt men rekening met de uitzettingen en vervormingen van de structurele elementen ten gevolge van de blootstelling aan de brand.

De minimale brandweerstand van de structurele elementen type I is:

1° voor een gebouw of deel ervan van klasse A: R 60;

2° voor een gebouw of deel ervan van klasse B of C: R 120.

De structurele elementen type II mogen bij een blootstelling aan de standaard temperatuur-tijdkromme, bepaald in NBN EN 1363-1, niet bezwijken binnen een tijdspanne gelijk aan de equivalente tijdsduur t_{eq} , bepaald op basis van de norm NBN EN 1991-1-2:2003, waarbij δq_1 bepaald is op basis van een aanvaardbare faalkans van instorting gelijk aan 10^{-3} per jaar.

De brandweerstand van tussenvloeren en hun draagstructuur is ten minste gelijk aan R 30.

Punt 3.3 van bijlage 6:

“3.3 Typeoplossingen

Een industriegebouw met slechts één bouwlaag, of de compartimenten van dat gebouw, wordt (worden) verondersteld aan de voorschriften vermeld onder de punten 3.1 en 3.2 te voldoen als de oppervlakte ervan kleiner is dan of gelijk aan de maximaal toelaatbare oppervlakte zoals bepaald in tabel 2. Deze oppervlakte is functie van de klasse, de brandweerstand van de structurele elementen en het al dan niet aanwezig zijn van een sprinklerinstallatie.

De brandweerstand van de structurele elementen is deze van het structureel element met de laagste brandweerstand.

Brandweerstand structurele elementen				
Klasse gebouw	Zonder sprinklers		Met sprinklers	
	Geen R bepaald	R 30 of meer	Geen R bepaald	R 30 of meer
A	25 000	25 000	150 000	150 000
B	5 000 (*)	10 000	40 000	60 000
C	2 000 (*)	5 000	7 000 (*)	30 000
Opslagplaats klasse C	5 000 (*)	5 000 (*)	12 500 (*)	30 000

Tabel 2 – Toelaatbare oppervlakte in m² voor industriegebouwen met slechts één bouwlaag of voor de compartimenten daarvan

De in tabel 2 met een asterisk aangeduide oppervlakten, mogen met 60 % vermeerderd worden als de compartimenten beschikken over een verbeterde bereikbaarheid overeenkomstig de bepalingen van punt 8.1.2.”

Punt 5.2.1 van bijlage 6:

“Uitvoering van de branddetectie-installatie

De automatische branddetectie-installatie is ontworpen en uitgevoerd volgens de regels van goed vakmanschap. De keuze van de detectoren is aangepast aan de aanwezige risico's en in functie van een snelle ontdekking van de brand.

De branddetectie-installatie geeft automatisch een aanduiding van de brandmelding en de plaats ervan.

Deze installatie wordt bij de indienststelling en om de drie jaar gecontroleerd. Die controle wordt uitgevoerd door een controle-instelling geaccrediteerd overeenkomstig de wet van 20 juli 1990 betreffende de accreditatie van instellingen voor de conformiteitsbeoordeling of volgens een gelijkwaardige erkenningsprocedure van een andere Lidstaat van de Europese Gemeenschap of van Turkije of uit een E.V.A.-land dat partij is bij de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.”

Punt 5.3 van bijlage 6:

“Rook- en warmteafvoerinstallatie

Om de ontwikkeling en de verspreiding van brand en rook in het getroffen compartiment te beperken, is het industriegebouw uitgerust met een rook- en warmteafvoerinstallatie (RWA-installatie).

Dit voorschrift geldt niet voor:

- 1. een industriegebouw of compartiment dat in klasse A is ingedeeld en waarvan de totale vloeroppervlakte kleiner is dan of gelijk is aan 10 000 m² ;*
- 2. een industriegebouw of compartiment dat in klasse B is ingedeeld en waarvan de totale vloeroppervlakte kleiner is dan of gelijk is aan 500 m²;*
- 3. compartimenten voorzien van een automatische watermist-, schuim- of gasblusinstallatie of een ESFR-sprinklerinstallatie.*

5.3.1 Uitvoering van de RWA-installatie

De RWA-installatie voldoet aan de voorwaarden vastgelegd in de norm NBN S 21 208-1, behoudens punten 18 en 19 van deze norm.

Voor compartimenten waarvan de totale vloeroppervlakte kleiner is dan of gelijk is aan 2000 m² wordt evenwel de geometrische oppervlakte van de RWA-verluchters en de luchttoevoer berekend à rato van ten minste 3 % van de totale vloeroppervlakte, dit op voorwaarde dat de hoogte van de gestapelde goederen en de hoogte van de bovenkant van de luchttoevoeropeningen maximaal 70 % van de hoogte tot de RWA-verluchters bedraagt.

5.3.2 Bediening van de RWA-installatie

De RWA-installatie wordt bediend door de automatische branddetectie-installatie, met uitzondering van die gevallen waarin het compartiment uitgerust is met een automatische blusinstallatie van het type sprinkler of ruimtebeveiliging. Ze moet eveneens handmatig kunnen worden bediend.

Indien een compartiment uitgerust is met een sprinklerinstallatie, wordt de RWA-installatie, in afwijking van NBN S 21-208-1, automatisch bediend door de alarmklep van de sprinklerinstallatie.”

Punt 6.6 van bijlage 6:

“Brandgedrag van daken

De dakbedekking van het industriegebouw behoort tot klasse BROOF (t1).

Deze vereiste is niet van toepassing op groendaken die beantwoorden aan de bepalingen van punt 5 van bijlage 7.”

Punt 7.2.1 van bijlage 6:

“De af te leggen weg tot een uitgang wordt beperkt tot de afstand vermeld in tabel 6.

	<i>Gemeenschappelijk deel [m]</i>	<i>Totaal [m]</i>
<i>Zonder sprinklers</i>	30	60
<i>Met sprinklers</i>	45	90

Tabel 6 – Af te leggen weg

De wegen naar die uitgangen worden vrij gehouden. Ze zijn zodanig ingeplant dat de aanwezige personen ongehinderd een veilige plaats kunnen bereiken.

Elke uitgang of ontruimingsweg kan in geval van brand onmiddellijk gebruikt worden om het gebouw te verlaten of een veilige plaats te bereiken.”

De aanvrager vraagt een afwijking voor het niet voorzien van een automatische branddetectie-installatie van het type totale bewaking en van een RWA-installatie voor de loods met een oppervlakte van 3.200 m² (aanvraag 1). De aanvrager vraagt tevens een afwijking voor de grootte van het compartiment met een oppervlakte van 41.598 m², het niet voorzien van een automatische branddetectie-installatie van het type totale bewaking en van een RWA-installatie en voor de loopafstanden die langer zijn (aanvraag 2). Voor het gebouw (compartiment 7&8/ overkapping) met een oppervlakte van 20.000 m² vraagt de aanvrager een afwijking voor de structurele elementen die geen brandweerstand R15 hebben, het niet voorzien van een automatische branddetectie-installatie van het type totale bewaking en van een RWA-installatie, het brandgedrag van het dak dat niet voldoet aan de klasse B_{ROOF}(t1) en de loopafstanden die langer zijn (aanvraag 2).

Overwegende dat de twee gebouwen worden gebruikt voor opslag van grond en zijn ingedeeld in klasse A;

Overwegende dat de loods van 3.200 m² (aanvraag 1) wordt uitgebreid en één groot compartiment vormt met een totale oppervlakte van 41.598 m² en dus groter is dan 25.000 m². Dit is een overschrijding van 16.598 m² of 66,4 %;

Overwegende dat in compartiment 2 een installatie wordt voorzien voor het volledig automatisch reinigen van de grond. De Commissie is van oordeel dat de installatie een extra risico vormt en compartiment 2 toch brandwerend moet gescheiden zijn van de rest. Het gebouw bevat met andere woorden 2 compartimenten waarvan hun oppervlakte 9.480 m² respectievelijk 32.118 m² is (= overschrijding van 7.188 m² of 28,5 %);

Overwegende dat de overkapping van compartiment 7&8 geen structurele elementen R15 heeft en een oppervlakte heeft van 20.000 m² (< 25.000 m²);

Overwegende dat alle verkeer in de gebouwen/compartimenten gebeurt met een vrachtwegen of wiellader;

Overwegende dat het gebouw met compartimenten 1 tem 6 en het gebouw met compartiment 7 en 8 niet worden voorzien van een automatische branddetectie-installatie van het type totale bewaking maar enkel van handbrandmelders. De Commissie is van oordeel dat de zones met een groter risico moeten voorzien zijn van een branddetectie-installatie zodat het begin van een brand snel wordt gedetecteerd. Het gaat om compartiment 2 met de wasinstallatie en de zones in de andere compartimenten/gebouwen waar de vrachtwagens of wielladers worden geparkeerd;

Overwegende dat de 2 compartimenten/overkapping (32.118 m² en 20.000 m²) niet worden voorzien van een RWA-installatie. Dit is geen vereiste voor de compartimenten met een oppervlakte kleiner dan 10.000 m² en ingedeeld in klasse A (loods met oppervlakte van 3.200 m² (aanvraag 1) en compartiment 2 (aanvraag 2));

Overwegende dat de loopafstand tot een uitgang groter is dan 60 m voor het compartiment met een oppervlakte van 32.118 m² en de overkapping (20.000 m²);

Overwegende dat het dak van de overkapping bestaat uit een zeildoek op basis van PVC met een dikte van 670 µ en een reactie bij brand B_{s2-d0} heeft maar niet de vereiste klasse B_{ROOF(t1)};

Overwegende dat het advies van de hulpverleningszone ongunstig is.

Besluit

Voor de aanvraag om afwijking betreffende punten 3.1, 3.3, 5.2.1, 5.3, 6.6 en 7.2.1 van bijlage 6 bij het bovenvermeld koninklijk besluit geeft de Commissie een GUNSTIG advies, op voorwaarde dat voldaan is aan de volgende voorschriften:

A. Het gedeelte met de automatische wasinstallatie (= compartiment 2) is brandwerend gescheiden van de rest van het gebouw.

De brandwerende scheiding wordt uitgevoerd conform punten 3.4 en 3.5 van bijlage 6.

B. De risicovolle zones worden voorzien van een automatische branddetectie installatie type lokale bewaking.

Er worden detectoren voorzien in compartiment 2 met de wasinstallatie en in de zones waar de vrachtwagens of wielladers worden geparkeerd. Alle lokalen worden uitgerust met manuele brandmelders.

De installatie voldoet aan de vigerende reglementen en normen ter zake en in het bijzonder de Belgische norm NBN S 21-100-1 of gelijkwaardig.

De automatische detectoren zijn adresseerbaar zodat de locatie van de brand nauwkeurig kan bepaald worden.

Een ter zake bevoegd organisme of persoon controleert bij de indienststelling de gelijkvormigheid van de branddetectie-installatie met de desbetreffende norm.

Een ter zake bevoegd organisme of persoon controleert en onderhoud de branddetectie-installatie op regelmatige tijdstippen.

Richtlijnen betreffende de periodiciteit van de diverse controles en onderhoudswerkzaamheden zijn opgenomen in NBN S 21-100-1 voor de branddetectie-installatie.

De competentie van de ter zake bevoegde personen of organismen staat in verhouding tot de frequentie en de moeilijkheidsgraad van de controles. Dit wil bvb. zeggen dat eenvoudige controles die wekelijks of maandelijks dienen te gebeuren, kunnen uitgevoerd worden een persoon die hiervoor een gepaste opleiding heeft gekregen. Meer doorgedreven controles met een lagere frequentie (bvb. jaarlijks en tienjaarlijks) vereisen echter meer ervaring en kennis.

2. Betreffende de afwijking van punt 5.6 van bijlage 6:

Punt 5.6 van bijlage 6:

“Centrale controle- en bedieningspost

Het toezicht op de werking en de bediening van de verschillende actieve brandbeveiligingsinstallaties van het gebouw gebeuren vanuit een centrale controle- en bedieningspost. De wanden die dit lokaal scheiden van de rest van het gebouw hebben minstens EI 60.

De ligging van het lokaal wordt bepaald in overleg met de territoriaal bevoegde brandweer, zodat de maximale loopafstand van buiten tot het lokaal 15 m bedraagt. Het lokaal is van buiten toegankelijk ofwel rechtstreeks ofwel via een gang met wanden die minstens EI 60 hebben en deuren die minstens EI 30 hebben.

Het lokaal is uitgerust met veiligheidsverlichting.”

De aanvrager vraagt een afwijking voor het niet voorzien van een centrale controle- en bedieningspost.

Overwegende dat er een automatische branddetectie installatie type lokale bewaking is vereist (zie afwijking punt 1) en bijgevolg ook een centrale controle- en bedieningspost;

Overwegende dat de branddetectie installatie type lokale bewaking dient te voldoen aan de norm NBN S21-100-1 en de branddetectiecentrale CIE (Control and Indicating Equipment) moeten geplaatst zijn conform punt 6.7.1 van deze norm;

Overwegende dat het advies van de hulpverleningszone ongunstig is;

Besluit

Voor de aanvraag om afwijking betreffende punt 5.6 van bijlage 6 bij het bovenvermeld koninklijk besluit geeft de Commissie een ONGUNSTIG advies.

4. Eindconclusie – Opmerkingen

De commissie merkt op dat het gunstige advies enkel geldt voor de voormelde afwijkingen.

De aanvrager moet de overige voor hem toepasselijke voorschriften van bijlage 1, 6 en 7 bij het koninklijk besluit van 7 juli 1994, alsook andere vigerende reglementeringen (bijv. ARAB, VLAREM, Codex over het welzijn op het werk, ...), onverminderd respecteren.

De voorzitter:

ir. Jan De Saedeleer
Adviseur